

CULTURA POPORULUI

«Regenerarea politică presupune regenerarea morală a individului și a națiunii. Nu există regenerare națională fără cea morală.»
FICHTE.

PREȚUL ABONAMENTELOR PE AN:
Pentru învățători, profesori, studenți și săteni 200 Lei
Pentru autoritățile sătești 300
Pentru instituții particulare și de stat 400
Iar dela 500 de lei în sus, pentru sprijinitorii acestei foi.

„LUMINEAZA-TE ȘI VEI FI: VOIEȘ ȘI VEI PUTEA”
C. A. ROSETTI.

Director:
Generalul NICOLAE PETALA

REDACȚIA, STR. REGALA Nr. 18.

BUCUREȘTI, 27 OCTOMBRIE 1929

ADMINISTRAȚIA STR. REGALA Nr 16

ANUL IX, Nr. 297
Apare în fiecare Duminică

Fără de el nu puteți face nimic

Cuvintele acestea, puse în fruntea rândurilor de mai la vale, nu sunt ale noastre. Sunt ale lui Iisus Hristos. Le-a spus către apostolii săi și se găsește în Evanghelia dela Ioan (15,5). Printre însele, le spune să stea în neîncetată legătură cu El, fiindcă, bzuindu-se numai pe ei, nădăjduindu-se numai într'înșii, lucrul lor nu va putea înflori.

Pomenind de aceste cuvinte, noi nu voim să facem o tălăcuire a lor, ci voim numai să le arătăm de unde sunt, ca să nu ne împodobim cu lucrul străin. Le înțelegem însă spre a dovedi că în alături gând, anume că, în orice ne-am apuca să facem, nu trebuie să uităm miezul oricărei izbânzi, că, dacă nu-l băgăm-de-seamă, nuncim degeaba și la capăt bun tot nu ajungem.

Noi ne gândim la sufletul omului. Dacă nu ne întemeiem pe el, dacă nu pornim din adâncurile lui în toate faptele noastre, dacă pornim dela împrejurări întâmplătoare, de la mărunțuri de toată mâna și puțin ne pasă de suflet, care este izvorul oricărei fărâ, — degeaba este toată strădania noastră. De aceea putem spune cu dreptate că «fără de el nu putem face nimic».

Am zis «cu dreptate». Deci să vedem dacă e adevărat că fără de el nu putem face nimic. Două soiuri de fapte ne îndrumază să punem înaintea cititorilor această dovadă. Ele sunt două, ci foarte multe. Dar din vrful tuturor, alegem noi două mai proaspete, care stau sub ochii noștri și deci sunt mai potrivite pentru dovedirea aceasta.

Toți cititorii au luat cunoștință de scrisorile d-lui Ministru Mihalache către plugarii. Le vor fi citit și mulți care nu sunt plugarii, pentru că ele sunt o frumoasă citire, într-o bună și ușoară limbă românească. Simți plăcerea cititului lor, 1. pentru dulceața graiului și 2. pentru că, prin ele, și se desvăluie înaintea ochilor stări sănătoase ale vieții de țară. Am pomenit și noi de ele aici.

Dar nu ai în ele numai desfășurări despre înfățișările unui lucru care este de îndeplinit pe ogoarele noastre. Ți se pune în același timp sub ochi și izvorul din care acest lucru trebuie să curgă. Dacă ar fi numai curata mișcare a brațelor și urnirea uneltelor de lucru și mănarea vitelor pe tarină și aruncarea sămânței și toate câte sunt ale acestui soi de lucru, ar fi o curată treabă mecanică, care se săvârșește între om, pământ, unelte și vite. I-ar zice cineva, cu vorba de azi de la oraș: treabă mecanică.

Dar vezi că este ceva mai mult decât atât. D. Ministru Mihalache, scriind, nu s'a mărginit a spune numai cum trebuie făcut lucrul câmpului, ci, ici colo, mai aruncă și alte vorbe. Mai pomeneste de hărnicie, de grijă, de trageră de inimă, de iubire de ogor și multe altele. Fără de acestea, toate îndemnulile nu folosesc, ci cad pe pământ sterp. Poți să ai pământul cel mai bun, poți să știi de minune a-l lucra, poți să ai vitele cele mai bune și uneltele cele mai nouă, ce ai să faci cu ele dacă ești om nărăvaș, nu-ți place treaba, nu te trage inima, zici că «apoi de, cum a trăit tată-meu, oi trăi și eu!».

Vedeți toate aceste unelte deosebite, de care pomeneste d. Ministru nu sunt unelte de fier. Tragerea de inimă și hărnicia sunt și ele unelte, dar nu ies dela fabrică.

Faci însă treabă bună fără ele? Nu numai că nu faci, dar rămâne totul zădarnic, dacă aceste porniri ale sufletului sunt străine de tine.

Acum să privim spre al doilea fapt. Noi, pe cât putem, în mijlocul altor treburi, urmărim cele ce se scriu la noi despre sporturi. Le

urmărim, nu că am simți vreo plăcere să vedem cum izbește unul cu piciorul în minge ori, cum altul dă cu boxul în mâselele fratelui său ori pe altul purtând pe stradă lopata jocului de tenis, ca să se zbuguiască pe când alții aleargă în munca apăsătoare a vieții. Le urmărim pentru a vedea slujba pe care acestea o fac în vârtejul vieții obștești. Căci sporturile au venit între noi cu îndreptățirea că sunt o trebuință a vieții. Că e păcat că am lăsat tineretul în viața moleșită, viața de uscare a trupului, în loc de a-l scoate la aer larg, în bătaia soarelui, în mișcare vie, din care să soarbă sănătate.

Bine, numai să fie așa; numai să se facă așa; numai să fie gândul acesta nedespărțit de noi, când ne apucăm de sport. După cum mâncăm ca să ne hrănim și să ne ținem și de sport totdeauna cu gândul că ne trebuie pentru sănătate și că vom face mai bine și treburi sufletești, când ne vom sprijini pe un trup vânjos.

Înainte de război, viața de sporturi nu se simțea în tinerimea noastră. Gimnastica se găsea între lucrările școlare, dar ce se făcea cu ea era prea puțin și sănătatea nu se simțea. După război însă, s'a pornit strădania pentru sporturi mult mai viu, ba încă pînă acolo că auzim plângeri protivnice, că tinerimea face mai mult sporturi decât altceva, că a lăsat grija cărții, că acum nu se mai învață, că se citește puțin, dar zbuguiată în aerul larg se face fără îngrijire.

Când era mai multă carte auzeam tânguirea că «biefți tineri! Uite cât sunt de gâlbiți și de scotălici!»; acum când nu se mai face atâta carte, auzim tânguirea dimpotrivă că sportul mănâncă învătășura!
De ce așa? Din pricină că ce se face nu se face din cărmuirea sufletului, ci ca un șivoi care s'a pornit să maimuțarească pe alții. E mai mult o dezlănțuire de apucături nouă, decât o măsură pe care o pun lângă altele ca să lase mai mare armonie în viață. De unde toceala cărții, prin lipsa de mișcare a trupului era în adevăr ceva vătămător și trebuia întregită cu largă mișcare a mădușurilor trupului, cu răsuflarea din plin în aerul deschis, — mișcare de sporturi a venit, nu ca o întregire ci ca o coplesire.

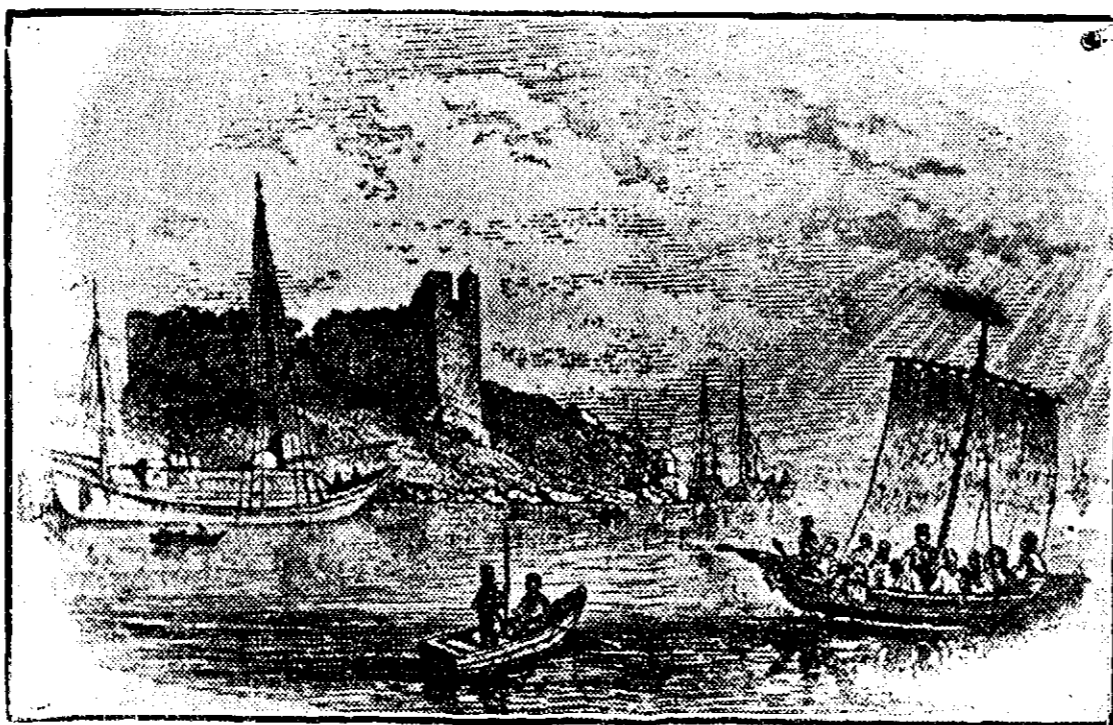
Acest șivoi, venind acum cu singura îndreptățire că se poartă pe el, nu ca o latură a vieții, nici nu mai are vreo armonie. El nu mai este în unirea vieții și sub cărma sufletului, ca să dea insului ce nu avea înainte pe vremea de toceală a cărții, ci vrea să fie numai el, să fie totul. De aceea sportul de azi, în loc să fie un armonizator și un turburător. În loc să slujească sufletului, îl vătămă. Noi citim că sportangii sunt niște zburagii, care numaidecât ajung la bătaie și care, departe de a vedea și a înțelege rostul sportului, fac sport numai pentru sport.

Cine este la o întrecere știe că îl trebuie să birue. Dacă biruie altul, ia la bătaie pe celce nu l'a mărturisit biruitor pe el. De aceea întrecerile acestea au ajuns perijuri de bătaie și huidului. Astfel de știri citim foarte proaspat în ziarul «Curentul» (24 Oct. a. c.).

Așa e unde lucrurile scapă de sub cărma sufletului, când ele sunt văzute și căutate pentru ele însele, nu pentru o țintă mai înaltă. Sportul nu e practicat din convingere, scrie d. Ioan Marinu în «Curentul».

Apoi dacă nu e înrădăcinat în suflet, trebuind sufletului, nu va duce la vreo ispravă, fiindcă «fără de suflet nu se poate face nimic».

Artim. SCRIBAN

Ruinele cetății Giurgiu.

După un desen de Bouquet (Album Moldovaque).

100 de ani dela liberarea orașului Giurgiu.

La Giurgiu s'a sărbătorit, 100 de ani, de când acest oraș nu mai este îngenunchiat nici unei stăpâniri. Ce sărbătoare măreață! Cum nu s'a mai pomenit în acest oraș, străjer neadormit al Dunării bătrâne!

Încă dis-de-diminează locuitorii de prin toate unghiurile județului au venit să ia parte la această desfășurare a acestor momente de amintire istorică, când dușmanii găseau în acest leagăn al românismului, cel mai frumos, cel mai încântător loc dintre regiunile Dunărene.

Giurgiu a fost întemeiat de niște păstori ardeleni, care își aduceau în fiecare an turmele la baltă și dintre care unul Baciu Giurgiu, s'a statornicit aici, înființând un satior, devenit mai târziu oraș.

Acest oraș a fost liberat în anul 1829.

«Prin tratatul de la Adrianopol din 1829, cetatea de pe atunci-Giurgiu, n'a fost predată imediat românilor, de oarece comandantul ei, Cucuic-Ahmet pașa, a refuzat deschiderea porților, sub pretext că nu se prevede aceasta în tratatul de pace semnat la Adrianopol. După câteva luni de tratative, turcii au fost nevoiți, să predea această cetate, cu toate satele ce făceau parte din raiaua Giurgiului românilor.

«Hotarele fostei raia a Giurgiului, după planul întocmit în 1829, se potrivesc cu cele fixate într'un hrisov domnesc al lui Mircea Ciobanul din 1536,

«Până la 1416, Giurgiu a fost stăpânit de români.

«Într'un hrisov din 1399, publicat de Hașdeu în «Arhiva istorică a României» — dat de Ion Mircea-Vodă, în Giurgiu, se scutește satul Polcouți al minăstriei Strunga de toate obligațiile către fisc. În 1416, Giurgiu, în urma expediției sultanului, Mahomed, împotriva lui Mircea, a fost luat în stăpânire de turci.

«După bătălia dela Varna (1444), românii au recucerit cetatea Giurgiului, ajutaji fiind de cruciații din sud-estul Europei care au venit pe Dunăre cu galerele lor, ca să caute pe regele Ioan Huniade, dispărut în timpul bătăliei dela Varna.

«Giurgiu a fost un punct foarte important pentru trecere din peninsula balcanică, în Transilvania în acea epocă. Pe timpul românilor, exista laimusul drum dela Dunăre (Giurgiu), prin Draja (jud. Prahova), în Dacia care se sprijinea, la Dunăre cu un castel fortificat, situat pe locul orașului Giurgiu de azi și servea de cap de pod al fortăreței Ruscuc.

«În 1594, Mihai Viteazul a asediat și ars Giurgiu, dar n'a putut lua castelul fortificat. După expediția lui Sinan Pașa, castelul acesta a fost dărâmat. În 1716 garnizoana turcească din Giurgiu a fost pusă la dispoziția țării românești.

«Nu trebuie să uităm eroica expediție a spătarului Părvu Cantacuziro, din 1760, care s'a luptat

vitejește cu 500 de ostași la Comana, împotriva turcilor și a murit pe câmpul de luptă cu toți ai săi, pentru libertatea Giurgiului.

«După multe lupte între ruși și turci la Giurgiu, tratat dela Adrianopol dela 1829 a pus capăt dominației turcești asupra regiunii Giurgiului.

«Îndată ce a trecut sub stăpânirea românilor, s'au mai alipit la Giurgiu și satele Ciocleuc, Zmărda. Planul orașului a fost schimbat, iar în locul străzilor mici și întortocheate, rău pavate și neluminate, s'au deschis străzi pavate și luminate.

La 1830 s'a deschis în curtea bisericii Adormirea Maicii Domnului prima școală românească, sub direcția dascălului George dela Mânăstirea Cernica.

«În 1832 Giurgiu a fost recunoscut ca oraș.

«Pe la anul 1848 turcii iarăși au apărut în Giurgiu, în urma revoluției ce izbucnise în București, dar au fost nevoiți să se retragă.

În 1867 a fost inaugurată linia ferată dintre Giurgiu și București, iar ceva mai târziu a devenit un port de seamă.

Lată printrumare însemnătatea istorică a orașului Giurgiu, și trecutul glorios ce l'a purtat.

Acum când s'au împlinit 100 de ani de la liberarea acestui oraș, trebuie să arătăm că a devenit port de seamă al țării, căci pe aici trec toate bogățiile industriale ale Ardealului; s'au mai bine zis Giurgiu este puncta de trecere între Occident și Orient. Diac.

Insemnări săptămânale.

Un exemplu de nedreptate pentru tineret prin aplicarea anului preparator

Anul pregătitor, prevăzut în legea învățământului secundar, dar, a fost încă o dată dovedit că, «nu are rațiunea de a fi la Universitate». Dar, așa cum a fost în parte soluționat, nedreptățește în primul rând seriile de absolvenți a opt clase de liceu.

Ani de zile acești absolvenți, au fost capabili să înceapă cursuri universitare. Astăzi însă aceiași absolvenți sunt puși pe același picior de egalitate cu absolvenții a șapte clase de liceu, urmând ca universitatea să-i formeze și pe ei pentru studiile lor academice.

În Anglia, înainte de a fi cineva considerat student înscris în toată regula, cu dreptul de a putea concura la un titlu academic, — trebuie să treacă un examen numit «Ma-

tricularion». Ori, acesta ar fi aproape echivalent cu examenul nostru de Bacalaureat. S'au văzut foarte multe cazuri de elemente distinsse la cursurile universitare, cari totuși căzuse de câteva ori la examenul de matriculare. Acest examen, — care privește personal pe viitorul student, într'un cântic micel și mai puțin Universitatea nu are vr'un amestec, — este ținut de câteva ori pe an. Și totuși, în anumite cazuri, sunt tineri scutiți de el.

Dar sistemul de educație engleză diferă de acela depe continent, nu numai în organizație ci și în rezultate.

Dacă se caută a se îngredi tineretului libertatea de a progresa, prin inutilitatea unui an preparatoriu, cel pu-

țin să nu se dea tineretului un exemplu de nedreptate, favorizându-se o serie în dauna celorlalte. Căci trebuie să se revină neapărat asupra hotărârii luate de absolvenții a opt clase de liceu, — cari din diferite motive nu s'au putut înscrie la Universitate, — să fie obligați să-și piardă un an din activitate pentru o pregătire pe care o au.

Sunt elemente complete pregătite spre a urma Universitatea întocmai după cum au fost seriile de absolvenți de dinaintea lor.

Gh. V. LOHAN
Profesor de Engleză

Adevăratul domnitor e acel care gândește.

„Ortodoxismul Românesc”

Sub acest titlu, Domnul D. C. Amzăr în numărul 1616 din 19 Octombrie al ziarului «Cuvântul», face niște «observații preliminare», cum spune articolul, în ce privește spiritualizarea ortodoxă în ritmul vremii și mai ales în poporul de la sate.

Domnia Sa spune că «ideologic, ne aflăm în faza de cu laborare a unei noi forme de viață, care să valorifice spiritualitatea specific românească» — mai spune că al treilea deceniu al veacului nostru predomină la noi, în special «frământarea de idei în jurul acestei probleme a „spiritualității vii»». — Se știe foarte bine că înainte de război spiritualizarea aceasta era mult mai frământată în ce privește ortodoxismul.

Dar nu numai în întregul război, ci de când a început poporul Românesc să r clamare drepturile lui de viață pe acest pământ. Că această poziție a sufletului românesc; a fost oarecum stagnată de zdruncinul războiului — venind peste noi, obiceiuri din apus — venind luxul și libera cugetare, pretenția absurdă de a ne pretinde prea mult — spiritualizarea a luat o formă de superficialitate.

În lupta aceasta de idei — cum spunem și altă dată că trăim în veacul ideilor, D. I. Amzăr spune că în cumpăna discuțiilor s'a pus și «Ortodoxismul nostru». Sigur că Ortodoxismul nostru de azi — iar nu cel de ieri. Este și logic să se discute religia astăzi, mai ales de oameni care trăiesc în spiritul de superficialitate ortodoxă. Ei spun că știința l'a deschis această direcție, luminându-i. Ne pare foarte rău că până acum au trăit în întuneric și venind știința a luminat — și cum i a luminat, nu au mai avut de ce se agăța decât de ortodoxism.

Tot oamenii luminați de grozăviile științei — își leapădă cămașa lor curată, și încearcă să ne ducă pe lașaguri de catolicizare prin concordate și prin alte forme care le convine lor din punct de vedere «internațional» (sic) cel puțin așa spun când îi întrebă. Spune D. I. Amzăr că la această spiritualizare nouă în ultimile trei decenii ale veacului, contribuie și câteva reviste cum ar fi «Gândirea» și «Viața Românească».

Eu știu că Gândirea prin scrierile ei susține, nu o formă nouă a ortodoxismului superficial, ci forma veche a ortodoxismului specific oriental ortodox — au dreptate, fiindcă ortodoxismul nu este așa de bolnav ca occidentalismul amestec de grozăvii științifice. Că Gândirea vrea să fie pur europeană, înțelegând cultura românească în ritmul de viață al apusului — n're decât s'o facă, numai să-i ajute Dumnezeu să găsească acea cale care duce tot spre cerul Dumnezeesc, și spre Crucea din dealul Golgotiei.

«Că trebuie să adoptăm o asemenea direcție spirituală, pentru că ne este impusă de istorie, cu unul nu cred niciodată această propunere, fiindcă structura noastră sufletească este pur și simplu construită pe învățăturile ortodoxe, este dezvoltată prin educația creștinească și este foarte greu, ca să îndepărtezi de un creștin ortodox de la biserica lui din sat — unde s'a botezat, s'a cununat și a ascultat sublimale învățăături ale blândului Hristos.

Creștinul ortodox nu știe poate că istoria îi spune să fie bun, blând, iertător, cinstit și cu dragoste față de vrajmașul lui — dar știe că aceste toate nu i le spune decât Evanghelia lui Hristos — sta la cap în vremuri de răstribite și de cumpănă a vieții.

Ortodoxismul este încarnat în inimă — în sânge, curge în vine, și ca dovadă este lupta grozavă ca să-l despartă de ideea că este mai bun calendarul îndreptat decât cel vechi.

Spune că D. I. Nichifor Crainic, a arătat rădăcina — dâncă a creștinismului — în cultura românească veche și holitorul poporan cu mai multă poezie și retorică, întrebându-l metod — care se crede singura edifi catoare de lumină.

D. I. Crainic vrea «a arate că e mult este încarnat Ortodoxismul în poporul nostru încă a ajuns să-l cănte — făcând aceasta fiindcă cântarea este expresiunea cea mai sinceră a sufletului.

Nimeni să nu se gândească niciodată la un echilibru spiritual. Noi nu putem merge nici cu apusul Catolic, nici cu Rusia Ortodoxă, noi reprezentăm o sinteză a crezului numai cu crezul contemplației. Noi suntem poporul care am suferit dela Traian și până astăzi cu prisosință — și în vremuri de răstribite și bejanie, singura călăuză ne-a fost Crucea și st. Evanghelie. Noi nu am uitat nici odată pe Dumnezeu. Noi nu am uitat niciodată că întotdeauna inima sa ne fie la acela ce ține pământul în palmă. Și deaceia poporul nostru este astăzi unde este. Cine uită pe Dumnezeu — făcând lel de lel de teorii — că ne trebuie o spiritualizare — că ne trebuie știința ca să distrugem petele din soare — că ne trebuie — păcatele noastre, acela uită de el și apucă pe lașagul distrugerii...
La sfârșitul articolului. D. I. Amzăr spune că, «cunoașterea științifică a specificului național în toate domeniile, abia acum se organizează», și mai spune că «această cunoaștere a putea realiza și problema extrem de interesantă a ortodoxismului românesc, care sta în strânsă corelație cu problema spiritualității noi, spune că potrivit metodelor acestei, vcin încerca sa vedem, dacă există vreo legătură între ortodoxism și structura spirituală a sateanului nostru, sau să vedem până la ce punct trăesc în viața spirituală și religioasă satele noastre».

Noi răspundem că nu mai este nevoie să mai cercetați și să credeți cu toată inima dv., că există o mare legătură între ortodoxism și structura spirituală a sateanului român. Ca sufletul sateanului român este ortodox până cele mai ascunse libere ale lui — și dovoada este marturisirea păcatelor care o face cel puțin odată pe an și cumincentul. — Are odată se întâmpla să pice în lumea ceilalți fara s'o apuce, ceilalți toată viața traesc în suflet cu cel mai mare păcat.

Satele noastre, în special satele, traesc în cel mai înalt punct de viață spirituală și religioasă, dovada sunt cele de mai sus, apoi botezul care este actul cel mai fundamental al vieții spirituale ortodoxe — de la sate și orășe — de care alt nici nu se gândește sateanul creștin ortodox să-l iature. Viața spirituală ortodoxă purifică din zi în zi suferetele credincioșilor, înălțându-le tot mai mult spre albastrul Cerului, unde la sfârșitul vieții, fiecare va merge să-și dea seama de laptele lui de pe nenorocitul de pământ, pe care se urzesc lel de lel de rele, fel de fel de idei — care pier una după alta în trecere, dar ideea de Creștin ortodox nu va pieri de alt odată cu întreaga omenirea. Cultura Românească de până acum a fost bazată pe ortodoxism, ia a contribuit cu prisosință la formarea ideii de neam — dovadă au fost golgotele peste care au trecut cu vitejie — crezând că ajutorul nostru nu vine decât dela Dumnezeu care ne-a plămădit pe acest pământ, ne-a dat să stăpânim pământul binecuvântat, și ca păstor până la moartea noastră ca neam și ca țară pe blândul său Fiu Iisus Hristos.

Dem. I. Ilescu Palanca

Sf. Mucenic Dimitrie

„De sunteți ocărăți
pentru numele lui
Hristos, fericiți sun-
teți”
Er. I Petru 4.14

Frate Creștine,

Omul, ca și metalul în foc, nu mai în suferință se lămurește și se arată că este credincios, lui Dumnezeu. Lumea este făcută de Dumnezeu, din lume facem și noi parte, în lume trăim, în lume ne bucurăm, în lume suferim. Vedem adeseori că cei drepi cei credincioși, cei buni sunt prigoniți, sunt urâți, sulfăr ocări și certuri, fie pentru Domnul, fie că vor să arate lumina adevărului. Nimeni nu este scutit de suferință în lumea aceasta. Toți gustăm din acest pahar cu venin—și pentru unii dintre noi, suferința ni se pare dulce ca mierea, fiindcă suferim pentru stăntul adevăr sau pentru slănta dreptate. „Fericiți cei prigoniți pentru dreptate, căci acela este împărăția cerurilor (Mat. 5,6). Fericit este acela care răbdă goane și ocări pentru Hristos, pentru adevăr și dreptate. Unii ca aceștia în viața pământească, dobândesc vrednicia mari, cum a fost în legea veche dreptul Iosif, pe care l-au vândut din pismă frații lui, dar Dumnezeu l-a înălțat la mare vrednicie în țara Egiptului. Irod cel nelegiuit a vrut să omoare pe Iosif și ca să-l găsească a tăiat 14 mii de copii nevinovați, câștigându-le cununa cea neveștejită a muceniciei. Ce să mai zicem de împărații păgâni, care timp de 3 veacuri au prigoniți pe creștini, supunându-i la fel de fel de chinuri ca să stingă creștinismul și ei cu mai mult loc alergau la muceniec spânzându-l cu glas mare «suntem creștini». Patimile lor sunt pentru noi isor de vindecări și pilde de urmat, căci zice sf. ap. «Petru» dacă un creștin pătimește, să nu se rușineze, ci să proslăvească pe Dumnezeu, căci mai bine este, făcând cele bune, de este așa voia lui Dumnezeu, a pătimi, decât făcând rele». Intra acești sf. mucenici este și sf. Dnimitru isvorătorul de mir, despre care ne glăsuște slănta Evanghelie și l' pomenește slănta noastră biserică.

Frate Creștine,

Viața și pătimirea sf. Dimitrie este exemplul cel mai bun despre faloasele care le au cei ce pătimește pentru adevăr, bine și dreptate. Să nu pierdem însă răbdarea în pătimiri, căci după cuvântul apostolului Petru, «dacă binefacând și pătimind vom răbda, aceasta este dar înaintea lui Dumnezeu». Să nu ne intristăm în necazuri, ci mai vărtos să le dorim cu dragoste, precum și fericitul Augustin zicea: «Doamne, muncește-mă într'această lume și mă ocără; aicea necăjește-mă și mă chinuște, numai să mi dai în veacul ce va să vie, iertare» — La toți începe acest cuvânt? O! Nu. Cei cufundați în deșertăciunile lumescii doresc mai mult pătimirea decât pe Hristos și murmură în necazuri și strămtorări împotriva lui Dumnezeu, ca și când Dumnezeu ar face omului rele.

Slinții mucenici și sf. Dimitrie au strălucit în viața lor prin credință tare, suferind cu răbdare și cu dragoste, și cel ce suferă cu răbdare necazurile și relele cu care îl încearcă Dumnezeu, își răstignește trupul împreună cu Hristos, carele a pățimit pentru noi ca să luăm cele cerești.

În vremurile de estăzi, lumea nu mai știe să mărturisească cu tăria credinței numele lui Hristos. Ea știe să mărturisească pe Salana care a pus stăpânire pe suflete.

Hristos însă ba teala uș și inimilor noastre, arătându-ne că și El a suferit martiriul răstignirii pe Crucea de pe Golgota.

Deschide ușa sufletului tău creștine și lasă să intre Domnul — îndepărtând pe Satan, săci în veacul ce va să vie, cununa veșniciei va fi pusă pe capul tău, împletită din fericea și bucuria Domnului și Atotputernicului Dumnezeu.

Amin.

Pr. Dem. I. Ilescu Palanca

Navele Mărilor

ISTORICUL NAVELOR

de D-I Comandor Buchholtz

(Pe drumul albastru au venit minunile vieții).

Blasco Ibanez

Onorul cu fluerul. În timpul navelor cu vele, în lungile încrucișări ale amiralilor de atunci, navele se aflau de multe ori în ancoră în rade deschise. Comandanții erau chemați la ordine de comandantul șef. Li aducea bărcile, dar de erau valuri, urcatul la bord era greu. Barca nu se putea apropia, însă se putea ține în rame la distanță de navă, ca să nu se lovească. Vergile catargelor ies afară din lărgimea navei și pe acolo pe la capătul vergii se poate lăsa un palanc cu un coș prins de parâma palancului. Coșul era lăsat astfel a apă și se prindea în clipa când valul aducea barca sub coș și comandantul se suia înăuntru. Coșul era tras astfel spre capătul vergii și în urmă spre bord, unde comandantul ținea din coș, în sunetul fluerului cu care marinarii țineau iactul cu care trăgeau sau lăsa coșul.

Obiceul a rămas. Când un ofițer vine la bord, i se dă onorul cu fluerul. Aceste onoruri se dau numai ofițerilor și persoanelor oficiale în legătură cu armata.

La bordul unei nave ale noastre în una din zile trecute, vine în vizită o distinsă artistă a Teatrului Național din București.

Mai intrară în urmă la bord și câțiva ofițeri, — aceștia sunt primii cu salutul obișnuit, cu fluerul.

Doamna întreabă de ce nu a fost primită și Domnia Sa la fel.

Comandantul se scuza cu cuvintele curtenitoare:

«Doamnă, Dvoastră ca artistă sunteți dintre puținele persoane pe care nu le putem primi cu salutul nostru obișnuit, cu fluerul.»

Salutul cu lovituri de tun. În unele cazuri navele de război salută cu tunul, fără obuz.

Când o navă de război sosește într'un port străin, salută uscatul cu 21 lovituri de tun. Capetele încoronate, Miniștri, Amiralii Comandanții de escadre, de Divizii, au drept la salut cu tunul, când vizitează o navă sau când se prezintă întâia oară la comanda lor.

În timpul salutului se ridică la catarg și pavilionul pe care îl salută, al țării sau al persoanei.

Fiecare persoană, Rege, Miniștru, Amiral, Comandant de Escadră, Divizie, etc., are o marcă distinctivă, un fel de pavilion convențional, de formă și culoare deosebită după rang și după dieritele națunii.

Pavozul. În zilele de sărbători naționale, toate pavilioanele întrebunite în codul de semnale și codul internațional, sunt înșirate unul după altul dela provă la pupa prin vârful catargelor, formând astfel un salut al zilei respective. Pavozul se ține de la 8 dimineață până la apusul soarelui. Noaptea până la ora 12 pavozul este compus din lămpi electrice. Aceste două sunt marcele pavoz. Micul pavoz este format numai din câte un pavilion național în vârful fiecărui catarg.

Ridicarea și coborârea pavilionului Național. — La port cu 5 minute înainte de ora 8 dimineață se scoate garda la pavilion. Cu un minut înainte se ridică la catarg un pavilion pentru atențiune, pentru ca toate navele din port să fie atente să ridice pavilionul în același timp și la ora 8 fix, se dă semnul «Atențiune» «Sus». Se ridică în cel pavilion național, garda la armele pentru onor și orice marinar sau ofițer (sau orice altă persoană) de pe punte trebuie să

stea nemișcat fără să vorbească cu capul descoperit uitându-se la culorile naționale.

La apusul soarelui, seara (oră variabilă) lăsarea pavilionului se face cu același ceremonial.

În mare, pavilionul se ridică cu același ceremonial la răsăritul soarelui și se coboară la apus. Orelle de răsărit și apus se calculează de ofițerul cu timoneria (ofițerul cu semnalele).

Navele de comerț, au pavilionul fără marcă și ridicarea și coborârea lui se face cu mai puțin ceremonial.

Luminesc ce le poartă noaptea o navă. O navă la ancoră, are la prova un felinar alb. Cele mai mari au și la pupa un felinar mai jos decât cel de la prova.

O navă în mers poartă în dreapta un felinar verde și în stânga un felinar roșu, numite felinare de drum, (lumini de drum). Aceste lumini le poartă orice vas, de comerț sau de război, vapor sau corabie. Aceste lumini nu trebuie să fie văzute decât de înainte și din lături și nici de cum înzouă.

Navele cu vapori mai au o lumină albă la catargul din provă. Navele mari cu vapori au și la 2 a lumină albă la catargul din pupă, mai sus decât cea dinainte.

Când o navă nu mai e stăpână pe mersul său din ori ce cauza, ridică 2 lumini roșii una sub alta.

Când o navă e în pericol la orice semnal crede de cuvânt, pentru a atrage atențiunea celor ce ar putea să-l ajute.

Semnalul de naufragiu sau cere de ajutor în mare, e făcut cu telegrafia fără fir. Dacă nava are această instalație.

Dacă nu are T. F. F., face semnale cu locuri aprinse și ori ce crede ca să poată fi observat.

Semnalul e compus din literele S. O. S. (... — ...). În limba engleză ele sunt inițialele de la cuvintele din fraza «Save our souls» (salvați sufletele noastre) însă nu pentru acest motiv și-au ales cele trei litere ci pentru ușurința de a le transmite și a fi auzite.

Semnalul de ajutor în mare. Era într-o Luni din Octombrie pe la ora 3 dimineață.

Pacheboturile de diferite naționalități, care în acest moment, își trăgeau urma în Atlantic, unele cu drum spre America de Nord, altele întorcându-se în Europa, tură anunțate de odată prin mesagera cea mai iute, prin telegrafia fără fir, că pe latitudinea de 43 de grade Nord, și pe 36 de grade longitudine Vest, nava Voltur era în flăcări cerând ajutor. Ce grozav semnal, trei litere fatidice, S. O. S.: «Cer ajutor».

Altă dată, în o noapte, «Titanic» înasă în imensitate supremă sa chemare. O noapte frumoasă și limpede de Aprilie. Nava «Carmania» care nu era departe de locul catastrofei, unde Titanicese lovide de un ghețar, avu norocul să ajungă la timp și să scape aproape 1000 de victime.

— Va urma —

Cozonacul mămăliga și Plugarul

Nu mai spun prin c'ntâmplare,
Intr'un lan de grân cu mac,
S'ntolnă pe cărere
Mămăliga dela țara cu boerul Coronac.
Nici nu mai arăt onume
Ce neaz putea să frigă
Pe boerul zis pe nume,
Care, mându cu un Rigă,
Avea drept sau nu să și bată
Joc de o biată
Mămăliga:

— Uite ce nerușinare fără margini!... Ptiu, la draci! —
Zise, țanșos, cozonacul,
Mămăliga mea umilă,
Tu mă faci să-i plâng de lume!...
Cum când nu ești decât, vai:
Apă, sare și mălai
Al curajul să mai stai
In cărarea mea pe plai? !
Fiind galbenă ca luna,
Ți ai închipuit, nebuna,
Că poți fi cu mine, una?..

Șintr'o clipă cozonacul, cu albuș de ou la gură,
Spuse câte bunuri scumpe are'n dulcea lui făptură,
Incheindu și cuvântarea cu dispref, ba și cu ură:
Astfel, mămăliga lăta, oricum ai căta s'olnori,
E'n zadar, că tu, sărmano, bună ești doar pentru porci!..

— Minți! — sbucni un glas alături,
Dintr'un lan înalt de mătură —
Și — un flăcău cu fața pară, ca o floare-a macului,
Ven'i grabă să răspundă astfel cozonacului:

— Derai avea un dram de minte,
Cozonacule, zevce, —
Mămăligă, — calde — rece, —
Nici măcar pe dinainte
Nu l'ai trece!
Căci, să știi: din câtă lume-i pe pământ — norod sărac —
Nici un ins, de când e veaarul, n'a trăit din cozonac,
Dar sunt mii și milioane, cari, prin mine azi îți stăgă:
La o parte cozonace!... noi trăim din mămăligă!

VASILE MILITARU

Cetiți și răspândiți „Cultura Poporului”

apreciat decât după gradul de susceptibilitate al aceluia care chiamă la armă.

Unii încep punctul de onoare de la întorcerea unui salut, altul după ce capătă o palmă. Acela ce noi numim spirite aprinse, sunt adesea ori oameni vrednici, inepoși pentru tot ce atinge onoarea, dreptatea, sau considerația lor; în fine pentru toate calitățile cerute pentru un om onest.

Sunt o mulțime de insulte ușoare sau neăgătoare de seamă de alții, care provoacă o oarecare limită ce trebuie să atinge, dar nicio dată întrecute. Aceste limite apreciate în dierite feluri, după spiritul fiecăruia nu pot fi definitive; de aci se naște necesitatea intervenirii martorilor care regulează condițiile luptei: de va trebui sau

nu să aibă loc sau pe ale împăciuniri: de va fi imposibil.

Câteva exemple ne vor lumina:
În 178... Colonelul B. primi comanda unui reg. de infanterie regală franceză, un om de înaltă reputație, servise din copilărie și exercitase comandamente foarte grele: i se încredinșase comanda acestui regiment pentru a-i restabili disciplina slăbită prin nenumărate certuri, dintre ofițerii regimentului.

— Fă să înceteze duelerile, ce se petrec în fiecare zi în regimentul în care te duci îi zise Regele, când se prezentă.
— Sire, voi face tot posibilul răspunde Colonelul fără vreo altă explicație.

Colonelul ajuns în noua garnizoană, dete la unul din hotărârile cele mai mari un prânz

Ne mai trebuiesc preoți la sate

YYYYYYYY

S'a scris în dese rânduri și chiar la adunările eparhiale s'a discutat arătându se că avem prea mulți preoți, chiar mulți seminariști eliberându-se din seminarii cu diplomele, darse spune că n'ar avea posturi vacante.

Avem prea mulți preoți? O grăsală mare se spune cu asta, căci din contra ne mai trebuiesc preoți la sate. Constate oricine cei mai mulți preoți au câte 3 biserici în parohia; cu mai multe sate, deci la toate trebuie a face serviciu. La orașe în timp ce la fiecare biserică sunt preoți, deci este în fiecare Duminică o sărbătoare cuvântul serviciu, la sate avem aceasta abia la o lună de zile. Unde mai pui că la orașe, dacă din întâmplare, în vreo biserică, nu se face slujbă religioasă din vreau motiv, credinciosul se poate duce la o altă biserică apropiată. Și cum la sate, atunci într'o lună de zile când se face slujbă religioasă n'ai auzit toaca care vestește slujba ești amenințat ca în a doua lună abia să poți merge la biserică.

Dar nu-i numai aceasta o cauză principală, prin care ardt că ne trebuiesc preoți la sate, ci în continuare voi arăta că și de alte suferă, credinciosul de la sate în legătură cu acest subiect tratat aici. La cele două oșenuri, adică ai Nașterii Domnului și Botezului Domnului, din cursul anului, atunci când fiecare casă de creștin este vizitată de preot, la sate această vizită se face chiar cu 3 zile înainte fiind și asta un neajuns. La Paști, Învierea, dacă sunt mai multe biserici în parohia, abia la câțiva ani o avem, căci se face cu rândul la toate bisericile, de asemenea denile le avem tot așa.

Dacă oamenii maturi, abia la câțiva ani văd învierea, denile și serviciile în biserică la o lună, ce să mai zicem de copii mici, care se ridică în fața acestora — să le zicem pînăjii sufletești? Nu drează, nu atunecă oare pe puntea pierzării credința noastră? Nu se sărbătoresc ei în credința lor? Un singur preot la trei biserici, n'ajunge este prea puțin, de aceea ne mai trebuiesc preoți la sate. Să se renfișteze parohii, și să se facă de a nu se teme privind cu înfrigurare seminarul și cea ce se cheamă preoție.

Să se înmulțească seminarile și care le avem prea puține față de numărul bisericilor, și a populației. După cum a avut grija statul, înmulțindu-ne școlile normale care sunt câte 2 în județ (fete și băieți) asemenea ar trebui seminarul cel puțin dublate, numărul lor de astăzi caci su't prea puține la număr.

Noi de la sate, avem biserici clădite de strămoșii noștri dar n'are cine sluiji în ele. Înmulțindu-se numărul parohiilor adică preoții pe deoparte ar scuti pe cei mai mulți preoți în deplasările lor, care le-au deseori de chilometri întregi, în sațele din parohie, iar altă cauză de câștig ar fi înlocuirea marului neajuns, căci fiecare credincios ar simți în fiecare zi de sărbătoare fiorul sfânt al slujbei divine. Nu s'ar mai vizita de către preot la ajunuri cu câte trei zile înainte, la Înviere, nu ar fi nevoie ca în mijlocul nopții să se ducă cu

Paștele la sfinții distanță de chilometri la alte sate.

Iată, deci o problemă la care se gândeste prea puțin conducătorii noștri și care e ușor de deslegat.

La sate ne mai trebuiesc preoți. Credința noastră, parcă din ce în ce dispare și mai ales asta vine din cauza lipsei de preoți, în timp ce numărul sectanților crește, toți aceștia știindu-se că lucrează pentru ruina credinței noastre, în timp ce noi ne propotim. Preoții noștri sunt prea puțini, foș de cea ce au de iupat. Bisericiile le vedem din ce în ce goale, lumea alergând mai mult după «progrese moderne» care acesă de mult i a luct local celei dintâi, crescând cu asta nevespecul față de legea lui Hristos.

Stând așa în situația de azi, încheiturile credinței noastre s'ar slăbi mult și nu peste mult ne-aș vedea poate, credința aproape distrusă. Se știe că, preotul, nu este decât un soldat în armata credinței și serviciul lui care să fie vesnic în avangardurile luptei ce se dau cu întunericul.

S'ar zice poate că parohiile ar fi prea mici prin înmulțirea preoților? (Grăsală!) pot dovedi cu nume de localități din Transilvania unde unții (ereco-catolicii) și care sunt minoritarii noștri au parohii și chiar sub 100 suflete și cu parohi la câte 2-3 familii.

Noi ce facem când avem biserică fără preot, nu ne mișcăm. Ne mai trebuiesc preoți la sate.

M. Gh. Bălan-Buzani
(Botoșani)

Se scutură plopii

Se scutură iarăși plopii
Și trist ueta plânge,
Iar tranșă'nghibentă
Prin propri meru se strânge.

De vânt tot alungată
Alergă, până când
Opră'ntr'o grămadă
Adormte putrezind.

Iar plopii cu-a lor ramuri,
Șoptesc eterna jale
Și despozați de frunze
Mi-arancă plînsu'n cale.

Ce trist imi pare acum
Atea unde plopii
Iși plâng înec frunzișii
Pe marginile gropii!

Și'n taina lor adăncă
S'ngură cântul lor,
Ce pure atât de trist
În calea tuturor.

Ioan Gh. Lucescu

Rugăm pe D-nii Colaboratori, a ne trimite articole mai SCURTE,

spre a fi publicate mai ușor

Cronica Militară

Despre Duel

de d. Locot-Colonel EMANOIL BOTEANU din Cavalerie

(Conferință rostită în Bărlad)

Oamenii prelinși civilizați, încă de mult au fost obișnuiți a-și l'chida certurile lor prin păduri sau locurile cele mai retrase. Un cuvânt aruncat dintr'o tribună, un epitet dat fără rezon, o privire rău interpretată sau câteva rânduri scrise în colanetele unui ziar, erau deajuns pentru, a alerga imediat după martori.

Acești martori indicau ora locul și modul de luptă. Adversarii se întâlneau, se băteau san

nu... o notă apare publicată într'un ziar și totul era gata. Oamenii de armă însă, trăgeau rar lama din teacă, dar odată scoasă, nu o mai băgau decât plină de sânge. Deci, acei a căror meserie a fost să se bată, se băteau totdeauna serios. În orice duel se găsește un culpabil sau insulătorul care sporește nedreptatea lui prin rețelul scuzelor sale și un nevinovat a cărui onoare

pălată reclamă răzbunare. Dreptatea și rațiunea ar dori, ca pe deapsa să fie pentru culpabil iar reparația pentru nevinovat și legea duelului cer ca armele a-llese să fie egale, pieptul nevinovatului să stea descoperit ca și al dușmanului său care la însulată.

Duelul ne probează totdeauna omul de război, căci s'au văzut mulți, bătându-se în duel și temându-se de război și viceversa.

Punctul de onoare conduce pe fiecare acolo, unde trebuca să meargă și tot el este cauza, care a făcut pe mulți tineri de valoare a și pierde viața pentru un loc la teatru, o femeie o contrazicere sau pentru un cuvânt mai tare răstăit. Acest punct de onoare pune îndată chestiunea pe pana duelului și nu este

apreciat decât după gradul de susceptibilitate al aceluia care chiamă la armă.

Unii încep punctul de onoare de la întorcerea unui salut, altul după ce capătă o palmă. Acela ce noi numim spirite aprinse, sunt adesea ori oameni vrednici, inepoși pentru tot ce atinge onoarea, dreptatea, sau considerația lor; în fine pentru toate calitățile cerute pentru un om onest.

Sunt o mulțime de insulte ușoare sau neăgătoare de seamă de alții, care provoacă o oarecare limită ce trebuie să atinge, dar nicio dată întrecute. Aceste limite apreciate în dierite feluri, după spiritul fiecăruia nu pot fi definitive; de aci se naște necesitatea intervenirii martorilor care regulează condițiile luptei: de va trebui sau

nu să aibă loc sau pe ale împăciuniri: de va fi imposibil.

Câteva exemple ne vor lumina:
În 178... Colonelul B. primi comanda unui reg. de infanterie regală franceză, un om de înaltă reputație, servise din copilărie și exercitase comandamente foarte grele: i se încredinșase comanda acestui regiment pentru a-i restabili disciplina slăbită prin nenumărate certuri, dintre ofițerii regimentului.

— Fă să înceteze duelerile, ce se petrec în fiecare zi în regimentul în care te duci îi zise Regele, când se prezentă.
— Sire, voi face tot posibilul răspunde Colonelul fără vreo altă explicație.

Colonelul ajuns în noua garnizoană, dete la unul din hotărârile cele mai mari un prânz

oliferilor, care fură încantați de amabilitatea, spiritulactul noului lor șef, Colonelul se arată atât de blând și amabil în cât subalternii săi începură să se îndoitasecă dacă acest om se înfost capabil să fi săvârșit atâtea acte de bravură pe câmpul de luptă.

Pânăla desert totul merse bine. Colonelul vorbi de diferite noutăți și anecdote ale zilei, când deodată, cu tot aerul său blând și surâsul pe buze le zise:
Domnilor! n'a prevenit că aveți spiritul cam iute și că în fiecare dimineață mai mulți dintre D. v. au mania de a se împunge cu spada... O! nu va fi intimidat! D-lor; nu vă fac nici un reproș, nimenia mai mult decât mine nu știe cât e de necesar câțiva pași înaintea dușmanului pentru a des-luile poarta de mâncare.

Dar am să vă fac o singură rugăciune, de a nu vă bate lara a mă încinoștină și pe mine. Am obiceiul de a-mi lua asupra mi interesul subalternilor mei cu pe ale mele însuși să fiu cu grijă pentru tot ceii privește.

Vreți să mi promiteți că nu va veți bate lara încurajarea mea pe care vă promit că o e-veți imediat, căci mie nu mi este grea decât a refuza pe cineva? Voi aprecia faptul voi spune opinia mea, după ce veți proceda după placul D. v. dar angajați-vă onoarea, că veți începe întotdeauna, alergând mai întâi la mine.

Fiecare săvârșit vesel jurământul cerut, revăzând în angajamentul lui decât numai o formalitate la care se puteau supune cu plăcere.
(Va urma)

Darurile Noastre

Evanghelia Domnului nostru Iisus Hristos schimbă adânc sufletul omului. Darurile Mântuitorului înfrumusețează cu multe virtuți sufletul omenesc. Cine-și deschide inima în fața lui Dumnezeu simte că merge spre o reînviere a vieții, simte cum puterea lui Dumnezeu lucrează spre desăvârșirea vieții omenești. Nu se poate ca cineva să se roage fierbinte lui Dumnezeu și să nu se împărtășească, în sfîlnice, cu binefacerile dumnezeiești. După o rugăciune adâncă și dreaptă, vine binecuvântarea Cerului, vine mîna călăuzitoare a Mântuitorului pe capul celui care se roagă cu simțire creștinească. Monica mama fericitului Augustin, s'a rugat cu lacrimi pentru întoarcerea fiului ei la lumina Evanghăliei Mântuitorului. Monica era desnașdăjduită, când episcopul Ambrozie din Milano o îmbărbătă: «Femeie, nu te teme, copilul atîtor lacrimi și rugăciuni nu se poate pierde... Și Augustin, prin rugăciunile mamei a ajuns o forță creștinească în biserică din trecutul îndepărtat al creștinismului.

Dumnezeu dătr'un păcătos a făcut un sfânt. Mi-aduc aminte, că acum câțiva ani, în Biserica «Sf. Ilie» din Băile Slănicului moldovenesc, după o predică ținută de mine, femeia ortodoxă, Aurelia Popescu, cu lacrimi în ochi m'a rugat: «Te rugăm mai multe femei să ne dai predică, pe care ai ținut-o astăzi, că tare ai mai vorbit frumos! Vrem să citim această predică și altora. La Craiova, când ne vom duce, vom arăta această predică și vrednicului nostru preot Dia». Eu, în acea zi, nu am avut predica scrisă; și a trebuit să-mi scriu predică vorbită în Biserică, de la am dat-o Dnei Aurelia Popescu din Craiova. Vedeam, acum aceea-

stă femeie și alte se rugau fierbinte în Biserică, Venise bolnavă la băi și plecase sănătoasă. Să se știe însă, că această femeie venea regulat la sfintele slujbe. Ortodoxii din Cerdac s'au bucurat și de darurile străne de această femeie pentru reclădirea Bisericii «Sf. Gheorghe».

Doamne, câte femei cu adevărat ortodoxe are neamul nostru pe care încă nu le cunoaștem! Presărate pe meleagurile acestei țări, florile ortodoxiei noastre îmbată sufletele românești cu parfumul virtuților creștinești. Rugămintile ortodoxilor din Cerdac-Slănicul moldovenesc au fost ascultate. Domnul are grijă de dănișii, pentru că sunt «săraci cu Duhul» și săraci materialcește. «Cultura Poporului» ne aduce veste că femeile surori; Elena și Maria Kiru din Oltenița-Ilfov au strâns iarăși, daruri pentru reclădirea Bisericii «Sf. Gheorghe» din Cerdacul Slănicului moldovenesc.

O! cât de involburate cu nespuse bucurii creștinești sunt sufletele acestor credincioși din Cerdac! Doamne, răspătește cu darurile Tale pe cei ce iubesc podoaba casei Tale.

Aceste două femei merg pe drumul curat al faptelor Evangheliei. În lumea noastră săracă în virtuți, pilda acestor două femei deschide calea mântuirii. Bogatul și săracul sunt rugați să asvârle un leu pentru reclădirea unei Biserici slăbăvite de dușmani în războiul cel mare. E mare lucru, un leu? Incep să se arate darurile cititorilor noștri ca altădată! E semn că cititorii noștri sunt un suflet cu conducătorii gazetei. Ortodoxii din Cerdac vor aminti mereu de darurile cititorilor noștri cari sunt mai aproape de Tine, Doamnel..

N. C. Munteanu-Muntmarg

„Cultura Poporului“

În viața lumii, orice popor își are cultura lui și aceasta crește cu atât mai mult cu cât are un organ, prin care un buchet de oameni «culți», pot pune la dispozițiunea înșilor, zi de zi cite un «ion» din marea cultură ce se cade a avea o națiune.

Chiar dacă acest popor ar pune numele organului de propagandă însuș rolul, pe care acesta îl are, adică de a cultiva și în acest caz s'ar numi: Culturul sau Cultura poporului, a neamului său a națiunii — cum voiți — aceasta va trebui să stea de vorbă cu orice om și să rămână în el.

Și acum ar putea o astfel de... revistă ca să lase ceva din ea în mintea cetitorilor, decît făcînd apel la un sentiment, la partea mai sensibilă, la partea sufletescă? — în niciun alt mod, decît plecîndu-se la picioarele religiounii aceluia popor. — în niciun alt mod, decît aducînd și făcînd mai întîi cultura religioasă, condițiunea sine qua non o cultură profană. Fiind în legătură cu religia, fiind noi între noi legați prin aceasta, desigur că apoi vom putea vorbi și de prietenii și dușmanii din afară sau dinăuntru, cărora le dăm piine și apă, sub căminurile noastre. Apoi putem vorbi de operele, de artă, de autorii lor etc.

Alături de D-l «Lucian Blaga» (efișit-Mistea) veți găsi și o predică la «Adormirea Maicei Domnului» ori o cugetare de Păr. Pișculescu ori d-l S. Mehedinți. Va putea atrage, pe oricine are în mintă acest ziar, un articol cum spre ex: «De vorbă cu cititorii».

Interesează mult crîmpele din peripețiile după istoricul acelei religiounii, din care organul de propagandă face parte.

Alături de acestea, un bun prozator își publică o schiță. Mai de o parte un poet își va iscăli citeva versuri și ultima pagină, după ce ochii obosesc alergînd pe poteca literelor de plumb, vor da de informațiuni, pe care spiritul nostru — dacă va fi un curios — le va citi cu un deosebit interes.

Cu acest scop sublim a pornit la lucru foaia «Cultura Poporului», luîndu și în spate crucea lui Hristos și toate greutatele ce trebuiesc purtate de un ziar cultural moral, cum este cel de față.

Aproape nouă ani dela apariția lui, nouă ani de misionar, de cultor al poporului poartă în pletele i de aur ziarul Cultura Poporului, condus de însușiștearele cuvinte: «Lumineză te și vei fi: volesti și vei putea» — (C. A. Rosetti).

Și nu a pornit la lucru în zadar, căci «Cultura Poporului», e una dintre foile săptămânale cele mai răspândite.

Cu altă ocazie vom vorbi mai mult și mai multe.

D. BARONESCU.

Bani noi.

Ziarul englezesc din Londra «Times» din 10 Oct. publică următoarele: Monetăria engleză a primit comanda să facă monede de metal românești de 20 lei și 5 lei. 50 de milioane de bucați de cite 20 lei și 60 milioane de bucați de 5 lei. Amîndouă monedele vor avea chipul M. S. Regelui Mihai pe o parte, iar pe cealaltă, cele de 5 lei, pajura, iar celelalte de 20 lei, o figură alegorică.

Tot în același ziar mai spune, că s'a încheiat un contract, în sumă de 1 milion lire sterline, pentru reconstruirea șoselei București—Brașov.

Fapte demne de urmat.

Păstrez o adâncă și frumoasă amintire în sufletul meu, unor creștinești și vrednice momente culturale ce s'au realizat și se realizează încă, în unul din satele județului Argeș.

Și am sorocit ce pe marit se cade a spune câteva cuvinte despre aceste fapte, ca alții să ia nu numai cunoștință ci îndemn prin exemplu, spre aducerea la îndeplinire în satele lor a acelor idei din program de muncă neobosite ce-l desfășură factorii culturali: *preotul și învățătorul* cu zel de misiunea lor.

Deceea, un prin gând al meu a fost ca să aduc puino de mulțumire acelor cari au lucrat cu suflet pentru aducerea la bun sfârșit a operii lor culturale și în parte filantropică — Și toți Românii suntem dator ca să ne bucurăm sincer când vedem că în satele noastre se lucrează neobosit pentru cultură, care trebuie să fie singura preocupare de azi și de mâine a factorilor culturali de la sate.

Revenind la ceea ce am propus, este vorba de serbările și de toate manifestările pentru răspîndirea luminii, la cari am asistat în vara trecută, în mult înflorita comună Bascov.

În părțile Argeșene, Bascovul e un model. Nu mai amintim de condițiunea fizică a acestui cuib de săteni așchi, care e satisfăcătoare. Să accentuăm însă partea spirituală, culturală care nu e un început sovăitor ci în alta părți ci o realizare multumitoare cu răsnet adânc nu numai în inima simțitoare a sătenului bascovean, dar atrăgînd atențiunea comunelor vecine prin exemplul frumos ce l'au dat de a pune bazele unui cămin cultural, semnul sigur după care poți cunoaște decît intelectualii unui sat se interesează sau nu de starea culturală, religioasă a sătenilor a căror minți și sufletele le sunt incredentate și pentru cari au o mare răspundere, nu numai față de societate dar și de Dumnezeu.

Și faptele de cultură petrecute în Bascov dovedesc în detalii că intelectualii săi duc o luptă apostolică pentru înflăcătură marelui oper, fînta tuturor Românilor buni: luminaea poporului.

Nu am decît să amintesc de starea înfloritoare a bisericii de aci, care merge pe calea propășirii în Domnul cu pași repazi sub supravegherea sacerdotăla a Păr. Godeșcu, misionarului conferențiar din Eparchia Argeș. Prin predică Sf. sate, prin faptele-i de gravitate morală și prin seriozitate de suitor adevărat a lui Hristos, Știința Sa știe să se impună, să umbla-că trîia și să gonestă rădăcina din sufletele pruse în marjele satanice ale secțiunilor. Să vorbească rațional despre armee puternice, convingătoare cu care sunt loviți prin predică strălucită a Părintelui misionar. O! de ar avea turma drept credincioasă în sînul său numai astfel de fețe bisericesti!

Lăsînd la o parte aspectul extern al bisericii lucrată solid dar artistic, amintim că în zile de sărbătoare din bolta ei se resfrînge vocea fiilor intelectuali ai satului ce au format un cor mixt, condus de înimosul student Pandele Olteanu și care chiar de pe băncile școlii a fost luptător în marginile forțelor sale, al răspîndirii luminii lui Hristos prin scris și cuvînt. Pentru munca și sufletul său dornic de jertfe e iubit de toți consătenii, iar în mîntea ceteșilor săi va rămîne mereu exemplul, de băiat bun și muncitor.

Mai departe, privind activitatea factorilor de cultură din Bascov observăm că corul bisericii — care se poate face în orice parte — servește și la întregirea programului serbărilor. Să ascuți muzica populară, cântată de tîii poporului, pentru popor! Și acest popor nu-și uită arla sa, trebuînd numai ca, îndrumătorii să aleagă adevărată muzică, isgonind din gustul unora prost obiceiul de alături de doina românească să cânti pe cărările pădurii noastre «Ramon» mahalalelor.

Am asistat în vara trecută la două din serbările date în Bascov, cu program bogat din producțiile artistice ale poporului, jocuri, doine și alte cîntece populare și religioase iar la sfârșit cu parte dramatică avînd sîmbure moral. Am rămas foarte mulțumit și îmbogățit cu ideea, că oriunde se poate realiza un «ce» cultural, numai să existe voință și muncă.

Față de munca depusă pentru luminarea și educarea artistică a poporului nu putem avea decît laude, care este în același timp și mulțumire sufletescă a mea și a oricui, că se găsească locuri în țara noastră, focare de lumină, iar pentru cei rămași în urmă, întăriați, nu am decît un îndemn: «Să ia exemplu» — care se găsește și în satul Bascov. Preoții dela sate să ia exemplu de purtare demnă a Păr. Godeșcu cum se alungă rădăciile și cum

se întregesc 6 propagandă religioasă, morală.

Învățătorii au pilda D-lui C. Marinescu care a cules laudele pentru succesul primei serbări ai cărei dirijor a fost, iar tinerimea română intelectuală să ia exemplul fărîșului student Pandele Olteanu ce a condus serbarea a doua cu scop filantropic, toți muncind cu entuziasm pentru scopul nobil de a câștiga bani spre a trimite un orfan de războiu la seminar, la care faptele mici școlare, conștient de atenția ce i se dă, a avut ambiția să mulțumescă pe ocreditorii săi, prin reușita la examen, al II-lea, și promișînd pentru viitor silința la învățătură.

Aceasta e icona răspîndirii luminii în Satul Bascov. În acest loc, lumea știe că trăiește o adevărată viață.

După o muncă de șase zile săteanul merge la biserică, unde ascultă și simte oficiul divin. Glasul preotului secund de cor aduce laudă lui Dumnezeu. După Sf. Liturghie se ascultă predică plină de tîne dăhovnicească.

Jar când serbările, conferințele, fac educațiunea socială, casnică, și artistică a sătenului o viață mai conștientă, mai simțită, mai frumoasă se simte.

De voese și alții ș'o aibă să facă ceea ce trebuie să facă pentru a o avea. — Exemple și energii pentru lucru se găsesc, numai unire și voie bună să fie.

Ionescu Oarja.

Insemnările

„Culturii Poporului“

culese de O. Anastol

Apa. Proporția ei în diferitele organe ale omului. Căbele se scotocesc la mie.

- Oase 450
- Grădina 290
- Pieat 693
- Mașua 700
- Creier 770
- Măști 757
- Sînge 791
- Semnat 995

(După Lantano)

Omul la naștere are 80-85% în org. nămel său. A'utai 60%.

Baz. O baie fiercî rece are 5-12 grade temperatură una rece 12-16 grade, una răcoritoare 16-20 grade, una potrivită 20-26, cea caldă 26-30, cea caldă 30-40, peste 40 cea foarte caldă.

Fenofon este primul dintre pedagogii care în mod serios a atins atenția lumii asupra unei educații temeinice, sistematice și religioase a fetelor.

Capud'opera lui pedagogică e lucrarea: «Proect pentru educația fetelor», care cuprinde 13 capitole.

Piremidon. Uzina farmaceutică «Pharmakon» din Leningrad, e prima fabrică din Rusia care a preparat pentru prima oară acolo, piramidonal.

Iarnă gura la noi în țarăa gura în anii:

- 400 după Cristos. Marea Neagră a înghețat.
- 462 A înghețat Dunărea 550 deasemenea a înghețat Dunărea
- 762 A înghețat marea Neagră
- 762, 800, 801 deasemeni 1403 a înghețat Dunărea.
- 1430 de asemenea. În 1670, 1803, 1810, 1819, 1820, 1829, 1830, 1857, 1858, Dunărea a avut aceeași soartă.

Miopia e mai frecventă la școală cu cât copiii sunt mai mari. De la 6 — 8 ani găsım 5 1/2 % miopi, de la 11-12 ani ani 10%, 13-14 ani 18 miopi. Aproape de 4 ori mai mult.

Mnemotehnia (de la cuvintele grecești: mnemomemorie și tehni-artă), este arta care te ajută prin procedee speciale să îți mînte anumite chestiuni, lapte car date în legătură cu studiile celui ce l'are.

Modestia «Excesul de modestie este un exces de orgoliu.» (M. I. Chamber).

Rugăm stăruitor plății abonamentului -

Boli și leacuri practice la animale

Indigestia provine la vite cornute boi, și vaci, cari stau de obicei la grajd sau care au mîncat alimente stricate de mucegaiuri, de microbi, cartofi și legume incolțite, grăunțe, etc. Indigestia se mai observă și în urma oboșelii și de obicei, în cazul când animalele au fost hrănite cu paie de orz, grâu, coceni, cari au fost tari și uscate și când vitele n'au fost adăpate la timp, sau îndejuns asemenea și la vite slabe, rău hrănite, cari mîncăncă cu lăcomie. În aceste cazuri animalele stau triste, numai rumegă, și nu mîncăncă.

Pîntecele (abdomenul) vitei se umflă, devine mai rotund ca de obicei, și dacă apăsăm cu mîna în partea stîngă, mîna se îngroapă lă sînd urme. Stomacul fiind încărcat, apasă asupra organelor învecinate, mai ales asupra plămînilui (bojocului) și din cauza aceasta răsufierea este greoaie și scurtă. Ochii se înroșesc, vita se uită numai într'un loc, întoarce capul spre pîntece, sau înainte gâtul înainte spre a ușora răsufierea.

Animalele sunt adesea neliniștite, merg greu și se trîntesc jos, dînd semne de colici (durci de stomac).

Cursul boalei este mai incert ca la incuierca cu gaze și durează pînă la 24 ore. Se termină sau prin vindecare sau prin moarte. Când vita se face bine, începe a răgăi și scoate pe anus (șezut) excremente moi (baliga) și gaze. Vindecarea în asemenea cazuri este în două trei zile. Când vita va muri, toate semnele se întefesc; la gură face spume, bătăile inimii sunt puternice și carnea corpului tremură. Vitele mor prin asfixie (înăbușite), căzînd jos, după o răsufiere scurtă.

Cum se vindecă

Stomacul vitei fiind încărcat cu alimente inchegete și nemistuite, iar pereții stomacului nelucrați, trebuie mai întai, să căutăm a descarca stomacul cât mai repede de aceste alimente. Începem a freca vita cu șomolige pe pîntece; turnăm apă rece, plîmbăm vita la pas iar pe gură îi dăm 2 litri de zeamă de pelin sau de salcie. Mai bine îi face un litru de vin sau doi de zeamă de cafea, în care s'a topit 150 gr. cafea pisată. Dacă cu aceste mijloace nu reușim, atunci chemăm un medic veterinar, care după eiatea vitei și starea bolii va da vitei purgativele (doctorii de șșire afară) ca săruri de sodiu, magneziu sau policarpină. Se dă vitei numai hrană verde vară, și iarna hrană aposă.

Indigestia (incuerea) la cai

Vine mai ales când stomacul este uscat și mișcările de mistuire se încetinesc. Boala se observă mai ales la cai mai bătrîni, la care dinții sunt mai tocți, stomacul lincezit și ostenit.

Nutrețurile și grăunțile ne fiind bine mestecate și udare în gură și stomac, rămîn nemistuite.

Boala aceasta se mai observă și la caii prea osteniți, prea slăbiți și fără sînge. Hrana rea, ca tărîțele, porumbul, nutrețurile stricate, mucegăite, prea înghețate ca și apa rece, aduc asemenea incuierca cailor.

Semnele boalei sunt aproape ca și la bovine, cu deosebire că la cai se aude descori chiorăituri în pîntece și animalul se vindecă ceva mai repede, în 6-12 ore.

Când boala este grea, animalul se turbură, se agită, se trîntește tare, bate din picioare și are dureri; gura este caldă și uscată, animalul nu mîncăncă, stă trist, bătăile inimii și răsufierea se iușesc, nările se lărgesc,

mușchii tremură și corpul nădușește mult.

Epele pline adesea leapădă și mor.

Cum se vindecă

Se plîmbă vita la pas o frecăm pe corp cu spirt și esență de terpenină.

Primele îngrijiri ce se dă animalului pînă la venirea medicului veterinar, sunt băuturile de ceai, cafea vin sau bere caldă 1-2 litri din timp în timp.

Vrednicul veterinar recomandă clismă care este bă-

garea doctoriilor în șezut sau injecțiile sub piele cu un ac mic, găurit prin mijloc (seringă) cu care introduce diferite doctorii. Leacuri practice sunt următoarele. 1) Pe șezut (clismă) făcute cu 20 gr. foi de nalbă, 40 gr. mușeșel, 60 gr. semințe de in, amestecate și fierse în 3 litri de apă și apoi strecurate. 2) Pe gură o singură dată: 100 gr. praf de chinchină (nu chinină) 32 praf de scorțișoară; 50 gr. miere de ouă și 50 gr. miere

Ion C. Lucescu

Altite și Bibiluri

O expoziție interesantă

În fundătura Bibescu Vodă 13 s'a deschis Dumnică dimineața expoziția pictorului și sculptorului Severin.

Sculptorul Severin

lui Severin care pentru amant r'i de artă cinstită și serioasă din toate punctele de vedere prezintă cel mai mare interes.

Artistul a studiat în țară și la Paris, dar influențat și inspirat n'a fost decît din ceea ce a cules din flora fauna, peisajele și figurile clasice ale patriei noastre.

Atît d'alta cît și penelul îi sunt

pretiene și'n mîna lui sunt călăuzite cu mare iscusință. În sculptură Severin pune vioiciune și forță în pictură iluziune și poezie. Desenul, coloritul și tehnica lui, nu da greș niciodată. Toate tablourile au aer și frăgezime. Subiectele sunt alese, în așa fel încît amatori se grăbesc

„Castelul Bran“

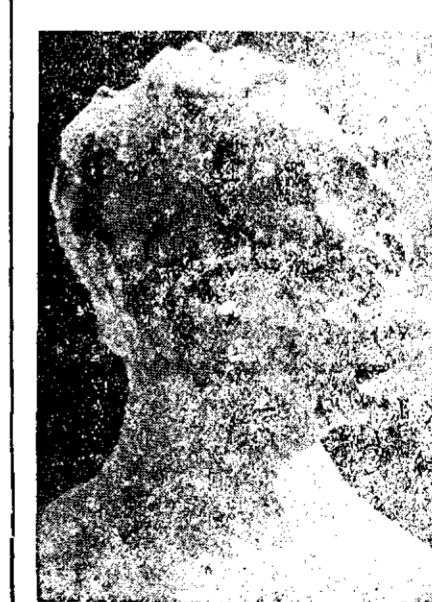
a le avea în sa'loanele lor.

În expoziția de anul trecut de la Ateneu am văzut că erau

„Ecce homo“

rînduite vederi splendide ale palaturilor regale din diferite colțuri ale țării și tipuri foarte caracteristice de țărani și țărăveți, iar acum, ne dote prețiași sa

„Cap de Dac“

admirăm casa unde a trăit Nicolae Bălcescu, marea noastră istorie, mort la Palermo, țară a i se mai știe de oase și niște pei-

(Monument funerar)

sage atît de sugestive și de nelăudate în ce privindu-le și se simte sufletul de luminile și de fragezi la din tot cuprinsul lor.

Artă lui Severin merită studiată; eî însă ca om, e dintr'o bucată

Oltean mîndru și volnic Nu se teme de nimic!..

În sculptură are lucrări demne de a sta alături cu Davide Calandru care a făcut statuia

principelui Amedeo pe piața din Torino, asemănătoare cu cea pe care a făcut-o sculptorul nostru pentru Tudor Vladimirescu și cu a lui Garibaldi din grădina publică din Soefia făcută de sculptorul R. m. n. b.

Atît în pictură, cît și în sculptură, Severin atacă mereu cu îndrăzneală orice subiect și poate de aceia isbatește cu succes. *)

Smara

*) Expoziția din Fundătura Bibescu No. 13 prin calea Șerban Vodă ține pînă la 30 Octombrie.

O școală model

Cu mare părere de bine aflăm că la mîntirea Bistrice din ju I. Vilcea lucrează o școală circuită de călugărițe de ale noastre. Ea lucrează astăzi de 17 ani, țară nîcîn ajutor dela Stat. Se adăpostește într'însa 160 de orfan și copii săraci. Copiii sunt îngrijii dela vîrstă de 2 ani pînă se fac mari, țară să plecească nimic. Așezămîntul are grădina de copii, școală primară, liceu cu 7 clase, atelier de țesătorie

și seminar monahal. Mijloacele de trebuință pentru aceste școlile se scot din lucrul pămîntului și din atelierul de țesătorie.

Avest așezămînt dă o mare serbărie artistică Joi, 24 Oct. a. c. la casa nr. 4 după amiază în Palatul Tinerimii Române din București, strada Șchiu Măgurea. Lașși copiii acelei școlae vor implinî rolurile serbarii, care se dă în folosul lor. E îmbucurător că un așezămînt ca acesta poate implini o așa de mare chemare socială.

„REVISTELE SATEȘTI“

Sub acest titlu S. S. Arhim. Scriban, publică, în «Cultura Poporului»—No. 292 din 22 Sept. a. c.,—o recenzie asupra activității unor reviste satești, ce apar în diferite părți ale țării; și între altele, S. S. vorbește și de «Piatra Craiului», «o plăcută foaie sătească, ce iese la lumină în «Dragoslave-Muscel».

«In această foaie»,—scrie S. S. Arhim. Scriban,—«găsim o vie bucurie a beției, despre care scrie și persoane atare de re-«doctae, cum e judecătorul-consilier C. S. Ballan».

«Din scrișul D-lui Ballan, în această chestiune, prindem constatările de seamă că, măsurile luate prin lege împotriva beției, «n-au dat niciieri urmările dorite și că numai măsurile luate din inițiativă privată, au avut urmări mai bune».

S. S. Arhim. Scriban critică, apoi, această constatare a noastră, dar fără ași documenta susținerea; ci, bazându-se numai pe prezumții vagi,—ajunge la concluzia că, în unele țări,—și citează Statele Unite,—măsurile luate prin lege în contra alcoolului, ar fi isbit mai bine ca măsurile luate de inițiativă privată;—câci zice zice S. S. Arhim. Scriban,—nu «trebuie să primim știrile ca orbii»...?); — să nu punem temei pe tot ce se publică, prin care se aduce la cunoștința lu-

mei că, — «nu isbutește oprirea «rachiuului în America, pentru că «să fie lăsată mai slobodă beția «la noi și aiurea,—ca să se găsească o îndreptățire pentru fabricarea spirtoaselor»...

Or nu aceasta e și concluzia din fragmentul studiului nostru social «Cauzele Criminalității», fragmentul publicat în «Piatra Craiului», ci din contra, noi, de mult în combaterea alcoolismului,—am preconizat și preconizăm încă și), ideea dislințării, prin lege, a celor 239 fabrici din țară de spirit din cereale și introducerea Monopolului Alcoolului», —măsurile, ce, au fost legierate, în parte,—în ultimii ani.

Stăruim, deci în părerea noastră, bazați pe cercetări de peste 25 ani, că numai prin inițiativă privată: prin educație antialcoolică, prin Societăți de temperanță, etc., se va putea înlătura, sau, cel puțin, diminua, cât mai mult, răul cel mare, ce'l face și Societății în genere și individului în parte, cel mai periculos agent criminogen: Alcoolismul.

C. S. Ballan
Judecător-Consilier
Câmpulung-Muscel

26 Sept. 1929.

- 1) Fragment, reproduc în acest număr la pag...
- 2) «Dreptul» No. 35 | 924.
- 3) «Curierul Iudiciar» No. 24 | 1929.

Răspunsul nostru

Sunt câteva săptămâni ce când avem la redacție întâmpinarea de mai sus a d-lui Judecător-Consilier C. S. Ballan din Câmpulungul Muscelului și n'am dat'o în tipar până acum, fiindcă ne-a lipsit vremea de a o însoși cu răspunsul nostru. Căci deși se putea tipări îndată, lăsând răspunsul nostru pe mai târziu, dar pentru buna gospodărie a cititorului și pentru înlesnirea cititorului, e mai bine ca ei să aibă la un loc amândouă părțile discuției, pentru că să nu fie nevoiți a căuta un număr două îndărăt, când ar fi voit să urmărească întregul fir. Deci acum gândim timpul răspunsului, dăm drumul cuvântului «domnului Judecător-Consilier și, în același timp urmează și cuvântul nostru.

Care este punctul neînțelegerii între noi? Că d. Judecător a spus că, în lupta contra beției, măsurile ocărmiurii și fărurice de legi împotriva ei nu duc la izbândă, dar că aceasta se poate căpăta prin calea buneii îndrămări a oamenilor, prin mijloacele sufleteste ale buneii creșterii de a nu mai bea. Cu vorbele din ziua de azi, aceasta se mărturisește spunând că inițiativa privată este cea mai chemată a pune stavilă beției, pe când legile sunt neputincioase.

Ce urma de aci? Să nu ne mai punem nădejdea în legi, ci să lucrăm împotriva beției numai pe calea înduplecării voinței oamenilor de a nu mai bea.

Noi nu am fost de părerea d-lui Judecător-Consilier, și că, dacă partea îndrămării oamenilor în această cale își are toată însemnătatea ei, pe de altă parte nu trebuie să ne folosim de neferocitate măsurile stăpânirii în această privință. Noi socotim că trebuie să se lucreze din două părți: educațiunea publicului să-și facă partea ei, dar și ocărmiura sa pe de altă parte, și să dea și ea măsurile ei pentru împedecarea beției de a se răspândi.

De fapt, așa e cu toate, nu numai cu beția.

Pe de o parte îndrumezi pe om printr'o bună creștere și aștepti ca aceasta să-și dea roadele ei; dar pe de altă parte, nu te lipsești de poliție și justiție. Căci deși educațiunea e bună și dă roade, dar e de așteptat mult. Până atunci, nu urmează să lași pe hoji să fure, Pină și-o isprăvi educațiunea rostul ei, eu îi urmează și-i pedepesc.

Și toate fările care au stăpnicie de educațiune, cum e Anglia, au, pe de altă parte, și tot așa de bună poliție și împărțire a dreptății.

D. Judecător, în întâmpinarea sa ce zice? Nu! și eu sunt de părere că trebuie luate măsuri administrative în această pri-

vință, căci iată, am scris aceasta în lucrarea cutare. Dar, pe de altă parte, în încheierea întimpinării sale, zice: Totuși eu rămân la părerea că numai măsurile inițiativei private pot ceva în această privință.

Apoi dacă este așa, eu sunt nedumerit ce mai crede d. Judecător-Consilier. Căci dacă spui că și dumneața susții măsurile administrative, dar că, pe de altă parte, aceste măsuri nu duc la izbândă, ce rost mai are atunci să susții aceste măsuri? Singura cale este: Afară cu ele, că nu pot nimic?

Dacă deci, din cele scrise de d. Ballan, în revista «Piatra Craiului», am înțeles una și bună: că domnia sa e împotriva măsurilor de îngredire a beției pe calea legilor și a altor măsuri; acum, din întâmpinare, înțeleg că domnia sa nu are un punct de vedere unitar, Zice și așa și așa. Eu neputând descurca acest dualism, care nu este al meu, îl las tot în grija domniei sale să-l descurce și scriu mai la valc numai în ce mă privește pe mine.

Domnul Judecător-Consilier împuțând-mi mie că nu am adus dovezi că măsurile stăpânirii împotriva beției izbândesc, ci numai afirmațiuni vagi, cred că nici nu-mi poate cere să fi făcut eu o largă tratare a chestiunii într'o scurtă cercetare despre ce cuprind unele reviste. Când fac un tratat e una; când fac numai o dare-de-seamă e alta. Am spus că la noi se face propagandă pentru a se crede că măsurile legale împotriva beției nu isbutesc în America. Aceasta se face pentru a lua oamenii încrederea că s'ar putea izbuti pe această cale și deci fabricanții și vânzătorii de rachiu să fie lăsați de capul lor.

De fapt, toate acestea sunt numai știri interesante. Măsurile împotriva beției în America, și de n'au putut stărpi beția, dar au îngreuiat-o. Dacă n'ai de unde să cumperi, de unde ai să bei? Că nu am adus dovezi întru aceasta, ci numai afirmațiuni, da, în ce privește articolul în chestiune. Dar oare eu numai atâta am scris împotriva beției? Eu urmăresc tot ce se tipărește în apărarea ei și numaidecât aștern la zărea. Dovezi am adus eu, numai cât nu acolo unde crede d. Judecător-Consilier Ballan că trebuie să le aduc.

Eu nu pot repeta în fiecare loc ce am spus aiurea. Dovezi însă sunt, și berechet. Și dacă d. Ballan crede că aceste măsuri nu isbutesc, să facă domnia sa dovada că n'au izbutit. Căci eu știu că în Suedia a fost lucrarea din amândouă părțile: a lucrării și inițiativa privată, dar și organele stăpânirii au mers

alătura cu măsurile inițiativei private. De unde primăriile dădeau ele voia deschiderii cărciumilor, dela o vreme au primit să lase acest drept în seama unei înghetării private. Acestea se găseasc scrise în cartea «Crâma trează», de preotul rus Petrov, însemnat scriitor al Rușilor, și care a fost tradus pe românește de Episcopul Nicodem, azi starețul Mănăstirii Neamțului. Acolo se vede arătată întreaga lucrare a Pastorului Viselgren pentru a desrobi pe Suedezi din lanțurile beției.

Pentru că nici aici nu fac un tratat, nu mă încerc nici acum să aduc toate dovezile care se pot pomeni aici. Eu știu destule măsuri ale stăpânirii împotriva beției și, dacă n'o pot infrânge, nu înseamnă că trebuie să le infrățim că ceva care n'ar trebui.

Pe de altă parte, tot așa se poate spune că nici măsurile de înduplecare benevolă nu izbutesc dacă nu se urmează o anumită cale. Ce? adică la noi nu s'a făcut o propagandă antialcoolică, prin conferențe și cunoscut tablouri antialcoolice? E treabă veche de 30 de ani și n'a izbutit nimic. Ar urma să spunem că măsurile inițiative private nu izbutesc? Noi n'o spunem și nici nu e adevărat.

În principiu, trebuie spus așa: Lupta împotriva beției trebuie dusă din amândouă părțile. Dacă inițiativa privată face tot ce poate, Statul nu trebuie să stea cu ochii închiși și să dea locașurilor și izvoarelor de beție toate ușurările. Deși propagandă privată își face calea ei, dar este îngreuiată prin lipsa de orice îngredire și prin totală slobozenie în această privință. Iată, tot anul trecut și anul acesta oamennii au fost otrăviți la noi cu alcool metilic. Cât au mai scris zărele în această privință! Oare nu trebuie să se miște nimenea aici, ci numai inițiativa privată? Credem că nici d. Judecător Ballan nu va pretinde așa ceva. De aceia noi cerem ca Statul să lupte împotriva beției, cu mijloacele lui, alături de inițiativa privată, dar trebuie să lupte.

Dacă nu e destul ce am spus acum, suntem gata a spune și mai mult.

Arhim. SCRIBAN.

Din școlile primare

După câțiva vreme, s'a putut întocmi la ministerul școlilor o statistică cu date foarte interesante, cu privire la școlile noastre primare din întreaga țară și anume: câți elevi, câți învățători și câte școli primare avem.

În Transilvania au fost înscrși 347,821 elevi în școlile dela state dintre care au trecut clasa 232,451 elevi; iar în cele dela orașe s'au înscrși 112,211, dintre care au promovat 82,113 elevi.

În Basarabia au fost înscrși în școlile primare dela state 259,411 elevi, din care au trecut 119,400; în școlile dela orașe au fost înscrși 36,733 elevi, iar trecuți 14,880.

În Bucovina înscrși 78,451 elevi. La state au trecut clasa 54,086, iar la orașe din 10,216 elevi, au trecut 10,786.

Cu totul, în toată țara românească au fost 1,474,719 elevi înscrși la state și 1,487,719 elevi la orașe. Din aceștia, au trecut clasa 893,665 elevi la state, iar la orașe 139,816.

La acest număr de elevi, atât la orașe cât și la state, au funcționat următorii învățători și institutori:

În Transilvania au funcționat 7342 învățători și 968 institutori. În Bucovina 1956 învățători și 562 institutori. În Basarabia 5680 învățători, iar institutori 860. În total au funcționat 31,929 învățători rurali și 5409 institutori, sau în total în întreaga țară anul trecut, au fost 37338 membri ai Corpului didactic școlar. Toți elevii aceștia au învățat în 14,318 școli primare, dintre care la state 13,280, iar la orașe în 1038 școli. Dintre toate aceste școli, în vechiul regat au funcționat 625 localuri de școală la orașe, și la state 7058. În Transilvania 160 la orașe și 3826 la state. În Basarabia 188 la orașe, iar la state 1919. În Bucovina 65 școli la orașe și 477 la state.

D. V. F.

Cea mai mare bibliotecă din lume

Neues Wiener Journal din Viena publică, la începutul lui Septembrie a. c., un art. al lui G. W. Herzog despre marea Bibliotecă a Statului din New-York pe care a vizitat-o și l-a înmărmurit prin mărimea ei.

Deși așezămintele obștești din America nu sunt ale Statului și nici ale comunelor, totuși în New-York ele sunt odată de un comitet în care intră 20 de consilieri și cu primarul, care azi este James Walker, așa că orașul are și el un cuvânt în această cârmuire. În ce privește numita bibliotecă, ea s'a născut din unirea bibliotecilor Astor și Lenox și a trustului Tilden.

La cât ajunsese ea a fi din acestea s'a mai adăugat o danie de 5,200,000 de dolari a lui Andrew Carnegie. Prin dania lui, s'au mai înființat încă 39 de secțiuni, pe lângă cele 21 care se aflau Bibliotecă are acum 66 de secțiuni. Ea e întreținută aproape numai din danii dela uși și dela alții. Clădirea centrală se află în vestita stradă Fifth Avenue. E zidită numai din marmură curată, în stil Renaissance, iar unele părți în stilul din vremea lui Ludovic XVI. E înzestrată cu fel de fel de instalațiuni, pentru a avea toate înlesnirile, precum ascensoare, instalații de lumină, de răcorire și altele. Un aparat rare pentru spălatul mânilor, care apoi se usucă cu aer cald. Sala de citire principală are 92 de metri pe 24 și e înaltă de 17 metri, deci e o încăpere de măsuri uriașe, în care ai putea băga multe case numai lângă alta. În ea se află locuri pentru 768 de cititori. E una din cele mai mari din lume.

Locurile din toate încăperile pentru citit se ridică la 1800. Cuprinsul sălii celei mari e împărțit și e foarte luminos. De-a lungul pereților, are cam 25,000 de volume: dicționare, enciclopedii, cărți de literatură generală, filosofie, religie, artă, istorie și altele. Cititorii au toată slobozenia de a umbla prin ea.

Furturi nu se întâmplă mai niciodată. În clădirea principală, se găsește și un despărțimant cu studii privitoare la lumea răsăriteană; 40,000 cu astiel de cărți și documente; apoi un despărțimant pentru studiile slave, cu 50,000 de volume; unul pentru cete evreiești, cu 40,000 de volume. Mai cuprinde expoziții cu tablouri de mare însemnătate, mărci, hărți vechi și altele. Galeria acestora cuprinde peste 100,000 de tablouri, 17,000 de hărți, 6000 de bucați de muzică se găseasc într'un despărțimant pentru orbi. În despărțimant tehnic, se găsește o colecțiune, cum nu se mai află, de scrisuri de brevete în toate limbile. Este și o încăpere deosebită pentru ziare și una în care se joacă copiii, cu 351,926 de cărți. Pe lângă aceste cărți, au umbat anul trecut din mână în mână 4,211,470 de cărți, deci o treime din întrebuințarea totală a cărților bibliotecii a fost anul trecut în mâni de copii. Aceasta datorită dragostea pe care americanul o are pentru copii.

La New-York sunt anumite cazouri când copiii li se citesc povești. În 1928, 61,200 de copii au venit la serile de citire.

O sală care e și zi și noapte foarte bine supravegheată e aceea care conține primele exemplare tipărite, de pildă, o Biblie a lui Gutenberg, una din primele cărți tipărite cu litere mobile, Biblia Coverdale din 1535, Pentateucul lui Tyndal din 1530, etc. Nu pot fi cântărite nici cu aur, aceste cărți.

Situația actuală a bibliotecii din New-York se ridică la 3,182,334 cărți și documente. Anul trecut a fost vizitată biblioteca de peste 3 milioane de oameni, după câți s'au înregistrat. Au fost 2 mii de cetitori cari s'au folosit de 4 mil. de cărți. 8 mil. de cărți au fost imprumutate acasă.

A. S.

Propășirea sufletească e grea

— Părintele Grivas D. Cruceanu a scris nu de mult despre negoțul de robi, că se mai face și azi și împotriva căruia Liga Națiunilor ar fi luat măsuri.

Noi am luat știință despre ce a scris Sf. Sa (mi se pare în Galații Noi) și am pomenit despre acestea în știrile pe care le adăunăm și le dăm mai departe în știrea noastră.

Într'un număr mai vechiu al Universului (13 Iulie a. c.), găsim știri de același fel, în care ni se spune că, în unele părți din Arabia, acest negoț e în floare. Dr. Meizan din Ierusalim, a trimis un raport Ligii Națiunilor, în care spune că, în Arabia pe fiecare an 2000 de negri sunt vânduți ca robi. Mai mult încă, se face un asemenea negoț în Sudan și în Abisinia. El a intrat în obiceiuri așa de mult, încât, în Hegias din Arabia, însăși ocărmiura a orânduit ca, pentru vânzarea oricărui rob să se plătească o dajdie de 300 franci francezi. Dr. Meizan mai spune că în portul Cidah (nu spune unde este), oborul robilor se află chiar în preajma consulatelor europene. În mijlocu, se plătește pentru un rob suma de 12,000 de franci, dar pentru tinerele negre se plătesc prețuri și mai mari. Bătrânii și femeile însă se vând pe prețuri de 2500 de lei. În timpul lemenului, tot din Arabia, un asemenea negoț a pătruns atât de mult, încât acolo se găseasc mai mulți robi decât oameni slobozii.

Astfel de știri nu trebuie sc

citite însă numai ca niște felurimi ci cu datoria de a sta puțin de vorbă asupra lor, pentru a trage oarecare încheieri. Și iată care pot fi încheierile: dacă pe de o parte, vedem cu ce înțeaș se răspândesc anumite deprinderi și apucături, privitoare la plăcerile oamenilor; dacă vedem ce grabnic ajung a se răspândi anumite unelte pentru ușurarea vieții; pe de altă parte vedem ce greu pătrund alte obiceiuri care prefac viața mai adânc. Dacă e vorba de modă, de pildă, schimbările vin numai decăt; dacă e vorba de scrieri netrebnice, de cintece nerușinate, iute fac înconjurul lumii. Lucruri care slujesc destrăbălării sau ușurătăților numai decăt își fac drum în lume. Când este vorba însă de slobozirea omului din ghiara semenului său, de desființarea robiei, uite că merge așa de greu. Nu sunt 100 de ani de când s'a desființat între creștini. Cum era să pătrundă în lumea mohamedană? A intrat adânc în obiceiuri. Deci constatările acestea că uneltele materiale străbat ușor, de asemenea și stările sufleteste păcătoase. Cele bune însă mult mai anevoioase. De oarecare însă tocmai acestea sunt cele de care omenirea are mai multă trebuință, urmează că pentru acestea trebuie să se muncească mai mult. Mai urmează că binele se dobîndește cu mai grele opintiri decăt răul și de aceia trebuie să muncim mai mult pentru el.

ITINERARUL

Operațiunilor de verificare și centralizare a tabelor de recensământ ale clasei 1932 și 1933, conf. art. 44 din Reg. legii de recr.

No. crt.	Anul, Luna, Ziua	Denumirea Plăgei
1	16 Oct. 1929	Transport la Plasa Pereschiv (Coroști).
2	17	Lucru la Plasa Pereschiv.
3	18	Idem. — Idem.
4	19	Transport la Plasa Simila (Bacani).
5	20	Lucru la Plasa Simila (Puești).
6	21	Lucru la Plasa Simila.
7	22	Transport la Plasa Tutova (Puești).
8	23	Lucru la Plasa Tutova (Puești).
9	24	Lucru la Plasa Tutova.
10	25	Idem. — Idem.
11	26	Transport la Plasa Jeravăț.
12	27	Lucru la plasa Jeravăț.
13	28	Idem. — Idem.
14	29	Transport la Plasa Ghidigeni (Ghidigeni).
15	30	Lucru la Plasa Ghidigeni.
16	31	Idem. — Idem.
17	1 N-bric 1929	Transport la Plasa Murgeni (Murgeni).
18	2	Lucru la Plasa Murgeni.
19	3	Idem. — Idem.
20	4	Transport la Plasa Banca (Zorleni).
21	5	Lucru la Plasa Banca.
22	6	Idem. — Idem.
23	7	Transport la Com. Bârlad și lucru.
24	8	Lucru la Com. Bârlad.

INFORMAȚII

Lenea, lenea. În același nr. al Universului, păstrăm, pentru a nu lăsa să se piardă, niște constatări ale doamnei Sanda Matei, din acele pe care domnia sa le încrestează în coloana din acel ziar sub numele de «Crâm pee din viață» și care ni se destăinuiesc atâtea raicile către care trebuie să deschidem ochii și împotriva cărora trebuie să luăm măsuri. Este vorba de lenea care înaintea în valuri mari între noi. Se lenevesc nu numai boagații, nu numai cei care au cu ce trăi și-și scornesc petreceri ca să aibă cum își trece vremea, ci se lenevesc și cei ce n'au. Doamna Matei scrie despre lumea de slugi care umplu Bucureștiul și care, venită dela țară cu gând de a găsi de lucru, odată este cuprinsă de pootele pe care i le stărnesc viața de petreceri din marele oraș și nu se mai gândește la agoniaea pentru care a venit. Sunt slugi care într'o săptămână schimbă mai mulți stăpîni pentru că nu le place să muncească la niciunul.

Ei bine, aceasta e o înfățișare nenorocită și primejdoasă. Din lumea leneșilor se nasc hoji și ucigași, căci omul care are poote de petreceri, dar nu și mijloacele de a petrece, se gândește la furt și ucidere. Marea mulțime de hoji nu fură pentru setea de a avea bani și să se uite la ei, ci pentru a petrece cu ei.

De oarece între slugile de acest fel sunt multe femei, iată un câmp de lucru pentru societățile femeiești, de a se ocupa și îngriji de aceste rătăcite care vin la București ca să petreacă.

Doamna Matei face foarte bine că deschide ochii acestor societăți către această raică a vieții femeiești dela noi. Îndreptînd-o pe aceasta, s'a înlăturat și una din marile ispite ale hoției și ale uciderii.

Ar fi trebuit oare să lăsam negăbate în seamă gânduri atât de temeinice și zugrăviri atât de adevărate? Noi ne-am dat seamă că ele trebucisc puse cât mai mult înaintea altora și de aceia le-am păstrat și acum le-am și tălcut.

D-rul Puțoreanu nu se lasă. — Cititorii vor mai fi înănd mînte numele D-rului Puțoreanu din Vâlcea. E acel care, acum câțiva ani, a făcut multă valvă și a stărnit multă aprindere între medici, prin spusa sa că vindecă oitica. Mulți, dar nu medici, au luat partea D-rului Puțoreanu. Universul s'a dat totul de partea sa. De asemenea ziarul Galații Noi din Galați știm cu câtă căldură ținea partea doctorului. În Adevărul însă, D-r. Irimescu scria viu împotriva d-rului Puțoreanu. De atunci, lucrurile s'au potolit. Dr. Puțoreanu însă nu s'a lăsat de lucrările sale. Acum în urmă, citim că a înaintat Academiei Române un «Memoriu» relativ la tratamentul specific al tuberculozei. De asemenea, acest memoriu a fost înaintat Asociațiunii generale a medicilor, Ministerului sănătății și altor așezăminte culturale și intelectuale. Va urma oare de aci o nouă ceartă? Vom vedea.

Moartea lui Alexandru Davila. — Sâmbătă, 19 Oct. a. c. la 7 și jum. seara, a încetat din viață Alexandru Davila, fost director general al teatrelor și cunoscut scriitor în bucați de teatru. În urma unei încercări de a fi ucis de servitorul său, viața sa a fost mai mult o zăcere. De câțiva ani era mai sprinten și scria câte ceva.

POȘTA REDACȚIEI

D-l Marin Gh. Ite, Costești-Vale-Dâmbovița. Schița va fi publicată într'un număr viitor. Mai trimiteți.

D-l Avocat Copuz, București. Răspunsul va fi publicat în numărul viitor.

D-l Colonel Boteanu, Bârlad. Lipsește Nr. 5 din anul 5, din «România Mare». Vă rugăm a-l trimite cât de curând. Mulțămiri călduroase pentru sprijinul dat.

D-l Profesor Crădini, București. Vă rugăm a ne trimite informațiuni mai pe larg, asupra Căminului de Ucenici.

Păr. D. Ilescu-Palanca, — Oltenița. După dorința, săneți înscrși; mulțămindu-i D-lui Traian Marinescu.

«Iară femeia să se teamă de bărbat». — Acestea sunt cuvintele Apostolului Pavel care se aud la slujba cununiei și care sună ca ceva străin de simțirea noastră, în aceste vremuri când femeiei i se sârută mină și când numai de temere nu poate fi vorba. De aceia unii proești nici nu îndrăznesc să le mai citească și le schimbă zicînd: «Iară femeia să respecte pe bărbat». Tocmai pentru că aceste cuvinte însă rostesc o simțire străină de apucăturile de azi, au săgetat inima cuiva ca să vorbească despre ele. Acesta a fost d. avocat Cesar Pascu din București care a vorbit despre această temă Luni, 21 Oct. a. c., la 8 și jum. seara, la cercul cultural «Ionel I. C. Brătianu», București, strada Rozelor 15, unde s'a ținut a 63-a șezătoare culturală și artistică a aceluși cerc. Ar fi fost de interes să se fi dus cineva acolo să asculte ce a spus.

Nou congres misionar. — După congres misionar dela Chișinău (6-8 Oct. a. c.) Societatea profească «Andrei Saguna de peste munți» va ținea al 9-lea congres al său la 6 și 7 Noemcrie a. c. (acesta va fi congres misionar) în orașul Alba-Iulia. Cine vrea să ia parte trebuie să scrie din vreme Parintelui Protopop A. Baba din Alba-Iulia.

Carte de cântări bisericesti. — Păr. Stăpanu, fost profesor de muzică bisericească la Seminarul «Veniamin» din Iași și locuind acum ca pensionar în București, a scos de sub tipar cartea de muzică bisericească Anastasimatarul, aprobată de Sf. Sinod, și care se găsește de vânzare la locuința sa din București, str. Nifon 34.

Unul care-și pocește numele. — Ce e mai frumos de zis? Rosdol ori Rădolescu? Ei iată, pe unul îl chema Rosdol și a făcut cerere la Ministerul judecătorilor să-și zică Rădolescu. Dar oare nu e mai urât Rădolescu decăt Rosdol? Oamenilor li se pare însă că sunt mai di-hai dacă au pe escu în coadă. Ciudate gusturi mai vezi pe lume!

Nemulțămiri în tabăra politică iorghistă. — În tabăra politica a d-lui N. Iorga, se pare că șeful e totul, iar partidul nimic. Din an în Paște, se aude și de partid că se întreabă: Ce face d. Iorga? Iar d. Iorga se vede că face fără ca partidul habar să aibă de ceva, și partidul numai la largi răstimpuri își aduce aminte că e partid și că are de cap pe d. Iorga.

După o asemenea nouă trezire, partidul s'a adunat și a stat de vorbă: ce este cu acest d. Iorga care face, dar nu-i întreabă? Fiind însă greu să-i ceară socoteală și să-i spuie că domnia sa are un partid și că trebuie să se slătuiască cu el, partidul s'a mîngîiat singur, trimetînd vești de mare dragoste d-lui Iorga.

Dar se vede că tot stă o raică în sullete laț de nepăsarea cu care d. Iorga își tratează partidul, intru cât, în comunicatul acestui partid, dat ziarelor, citim că s'a numit o delegațiune a acestui partid «care să exprime șefului iubit, dorința Partidului Național pentru o clarificare absolut necesară a raporturilor cu partidul Național-Tărănesc. Aceasta însă tot sună ca un fel de mirială: Bine, bine, ești ce ești d-ta, d. Iorga, dar noi ce suntem?»

Apoi nu e acesta partidul d-lui Iorga? De ce partidul vrea să fie d. Iorga al partidului și nu deandoselea.

Cînd n'are cine striga pentru călugări. — Pe lângă Consiliul Central Bisericesc, care este așezămîntul cel mai înalt de cîrmuire a Bisericii în treburile materiale, s'a înființat o Casă de credit și ajutor a Clerului, în el se găsește un reprezentant al căntăreților, dar nici unul al călugărilor, deși atâtea averi sunt ale mănăstirilor!